

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

صیاد ماهیان خاویاری (تاسماهیان)

گروه شغلی

امور شیلات و آبی‌پروری

کد ملی آموزش شغل

۶	۴	۴	۱	۲	۰	۶	۵	۰	۴	۵	۰	۰	۰	۲
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۹۷/۲/۲۹

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۶۴۴۱۲۰۶۵۰۴۵۰۰۰۲

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی: کشاورزی (امور شیلات و آبی‌پروری)					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	علی پورجعفر	فوق لیسانس	شیلات و محیط زیست	رییس مرکز آموزش کشاورزی زیبادشت	۱۹ سال
۲	داریوش رادین	دکتر	ژنتیک مولکولی پزشکی	مدرس و پژوهشگر	۱۵ سال
۳	پژمان معدنی	لیسانس	شیلات	مربی	۱۰ سال
۴	ابراهیم مسعودی	فوق لیسانس	شیلات	مربی	۱۰ سال
۵	سید محسن جلالی	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی	دبیر کارگروه برنامه‌ریزی درسی شیلات و آبی‌پروری	۱۲ سال

فرآیند بازنگری استانداردهای آموزش:

طی جلسه‌ای که در تاریخ ۱۳۹۷/۲/۲۵ با حضور اعضای کارگروه برنامه‌ریزی درسی امور شیلات و آبی‌پروری برگزار گردید استاندارد آموزش شغل صیاد ماهر صید ماهیان خاویاری با کد ۶۴۴۱۲۰۶۵۰۴۵۰۰۰۱ بررسی و تحت عنوان شغل صیاد ماهیان خاویاری تاسماهیان با کد ۶۴۴۱۲۰۶۵۰۴۵۰۰۰۲ مورد تأیید قرار گرفت.

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸

تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸

آدرس الکترونیکی: rpe@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:	
صیاد ماهیان خاویاری (تاسماهیان)	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
<p>صیاد ماهیان خاویاری (تاسماهیان) شغلی است از گروه کشاورزی و رشته شیلات که شامل وظایفی از قبیل تعیین فصول و اماکن صید برحسب گونه ها، انتخاب روش و ادوات صید ماهیان خاویاری، تکنیک های افزایش راندمان صید، نگه داری ، حفاظت و تعمیر ادوات و تجهیزات صید، نگه داری و انتقال ماهیان صید شده، دریانوردی و اقامت در صیدگاهها، انجام عملیات صید و عرضه به بازار مرتبط بوده و با تولید کنندگان بچه ماهی و سایر نهاده های کشاورزی و سماکان در ارتباط می باشد.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره متوسطه اول (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و روحی مهارت های پیش نیاز : ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۳۸۸ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۱۵۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۲۳۲ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس یا فوق لیسانس شیلات با حداقل دو سال سابق کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

فردی که دوره آموزشی صیاد ماهیان خاویاری (تاسماهیان) را با موفقیت پشت سر می گذارد، می تواند از عهده صید و تکثیر ماهیان خاویاری و راه اندازی این کسب و کار بر آید.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Sturgeon Swindle

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-پرورش دهنده ماهیان خاویاری

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی

ردیف	عناوین	ساعت آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	تعیین فصول و اماکن صید برحسب گونه ها	۱۵	۲۵	۴۰
۲	انتخاب روش و ادوات صید ماهیان خاویاری	۲۵	۳۵	۶۰
۳	تکنیک های افزایش راندمان صید	۱۵	۲۵	۴۰
۴	نگه داری ، حفاظت و تعمیر ادوات و تجهیزات صید	۲۰	۳۵	۵۵
۵	نگه داری و انتقال ماهیان صید شده	۲۶	۳۲	۵۸
۶	دریانوردی و اقامت در صیدگاهها	۲۵	۳۵	۶۰
۷	انجام عملیات صید و عرضه به بازار	۳۰	۴۵	۷۵
	جمع ساعات	۱۵۶	۲۳۲	۳۸۸

	زمان آموزش			عنوان : تعیین فصول و اماکن صید برحسب گونه‌ها
	جمع	عملی	نظری	
	۴۰	۲۵	۱۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
قایق موتوری				دانش :
عمق سنج				-فصول مناسب صید انواع ماهیان خاویاری در صیدگاههای طبیعی
جریان سنج				-صیدگاه های ماهیان خاویاری در دریای خزر
				-ویژگی ها و امکانات صیدگاه های ماهیان خاویاری
				-ویژگی مکان های مناسب صید برحسب گونه ها (پراکنش جغرافیایی)
				مهارت:
				-تهیه تقویم زمانی صید انواع ماهیان خاویاری در مصب ها و بخش های ساحلی
				-انتخاب مکان های صید انواع ماهیان در دریا
				-محاسبه عمق، شدت جریان و شرایط محیطی مکانهای صید
				نگرش :
				-رعایت ضوابط و مقررات فصول صید
				ایمنی و بهداشت:
				- ندارد
				توجهات زیست محیطی :
				- مراقبت از ذخایر ژنتیکی
				-

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۶۰	۳۵	۲۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع ادوات صید ماهیان خاویاری در دریا				دانش:
				- روش های متداول و مجاز صید در ایران
				-انواع روشهای صید ماهیان خاویاری
				-آلات و ادوات صید ماهیان خاویاری و قایق های ویژه صید ماهیان خاویاری
				-نحوه کار و روش استقرار ادوات صید بر حسب گونه ماهیان
				-اجزای مختلف تور (نخ، گره، چشمه، لنگر و ...)
				اندازه چشمه های تور
				مهارت :
				-انتخاب روش و ادوات صید متناسب با نوع گونه ها
				-کار با انواع آلات و ادوات صید و استقرار آن ها
				نگرش :
				-انتخاب تورهای با چشمه استاندارد برای گونه های مختلف ماهیان -
				ایمنی و بهداشت :
			-رعایت اصول ارگونومی در کار -	
			توجهات زیست محیطی :	
			-انتخاب روش هایی که کمترین آسیب را برای منابع طبیعی وارد نماید -	

	زمان آموزش			عنوان : تکنیک های افزایش راندمان صید
	جمع	عملی	نظری	
	۴۰	۲۵	۱۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع ابزار و ادوات صید ماهیان خاوباری				دانش :
				- روشهای برآورد میزان صید مجاز سالانه
				- شرایط صید و ویژگی منطقه مناسب صید
				- اصول بهینه سازی اجزای ساختمانی بدنه تور گوشگیر
				- رفتار ماهیان در هنگام صید و عوامل موثر بر زمان ایستایی تور در آب
				مهارت :
				- بکارگیری روش، ادوات و نحوه استقرار وسیله صید در محل
				- پاکسازی و جایگزینی تورها
				- استقرار و جمع آوری تورها
				- جداسازی ماهیان از تور و مهار کردن ماهیان صید شده
				نگرش :
				- استفاده از تورهای استاندارد
				ایمنی و بهداشت :
				- استفاده از لباس مناسب و جلیقه نجات
			توجهات زیست محیطی :	
			- صید گونه های استاندارد	
			-	

	زمان آموزش			عنوان : نگه داری ، حفاظت و تعمیر ادوات و تجهیزات صید
	جمع	عملی	نظری	
	۵۵	۳۵	۲۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع ادوات صید ماهیان خاویاری				دانش :
				-اصول و تکنیک های حفاظتی ادوات صید
				-اصول بهره برداری از ادوات صید
				-عوامل و انواع فرسودگی ادوات صید
				-انواع مواد مقاوم کننده و روشهای مقاوم سازی الیاف و تورها
				مهارت :
				-بازبینی اجزای تور، اتصالات و تجهیزات کمک صید
				-بازبینی روزانه تور در هنگام تخلیه صید
				-پاکسازی، شستشو و خشک کردن ادوات صید
				-ترمیم قسمت های آسیب دیده تور، روغن کاری اتصالات و تجهیزات وسیله صید
				نگرش :
				-استفاده بهینه از ادوات و تجهیزات صید
				- پوشاندن تور با برزنت
			ایمنی و بهداشت :	
			-استفاده از دستکش برزنتی	
			توجهات زیست محیطی :	
			- عدم رهاسازی ادوات صید معیوب و بقایای تور در دریا	

	زمان آموزش			عنوان : نگه داری و انتقال ماهیان صید شده
	نظری	عملی	جمع	
	۲۶	۳۲	۵۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مخازن نگهداری موقت پلاستیکی قایق موتوری				دانش :
				-مخازن نگه داری موقت ماهیان صید شده در صیدگاهها و نحوه انتقال آنها
				-روشها و زمان مناسب انتقال ماهیان صید شده
				-نحوه مهار کردن ماهیان صید شده و نیازهای اولیه ماهیان
				-ویژگی های مولدین صید شده مناسب
				مهارت :
				-مهار کردن مولدین صید شده در قایق و صیدگاهها
				-برآورد زمان مناسب انتقال ماهیان صید شده
				-صیدگاهها و مراکز تکثیر
				-محاسبه حجم مخازن حمل و تامین نیازهای اولیه ماهیان صید شده
				نگرش :
				-جلوگیری از وارد شدن ضربه و ضغطه به ماهیان صید شده
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت اصول ارگونومی در جابجایی مخازن
			توجهات زیست محیطی :	
			- ندارد	

	زمان آموزش			عنوان : دریانوردی و اقامت در صیدگاهها
	جمع	عملی	نظری	
	۶۰	۳۵	۲۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
جعبه کمکهای اولیه				دانش :
چکمه				- شرایط اکولوژیکی صیدگاههای ساحلی
لباس صید				- تاسیسات صیدگاههای ساحلی
کپسول آتش نشانی				- الزامات اقامت در صیدگاهها
وسایل گرم کننده				
				مهارت :
				- برآورد فاصله صیدگاهها
				- برآورد ادوات، ابزار و تجهیزات مورد نیاز صیدگاهها
				- برآورد تامین نیازهای اساسی صیادان در صیدگاهها
				- رعایت ضوابط و مقررات اقامت در صیدگاهها
				نگرش :
				- رعایت ضوابط و مقررات اقامت در صیدگاهها
				-
				ایمنی و بهداشت :
				- تامین ملزومات بهداشتی و پزشکی در صیدگاهها
				توجهات زیست محیطی :
				- دفع مناسب زباله و پسماند.
				-

	زمان آموزش			عنوان : انجام عملیات صید و عرضه به بازار
	جمع	عملی	نظری	
	۷۵	۴۵	۳۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
جعبه های حمل ماهی به بازار ابزار صید ماهیان خاویاری یخ				دانش :
				-روش های مختلف صید ماهیان در استخرها
				-اصول الزامات قبل از صید ماهیان
				-اصول الزامات فرایند صید تا عرضه به بازار مصرف
				-انواع بازارهای عرضه ماهیان
				مهارت :
				-برآورد زمان صید و عرضه به بازار مصرف
				-انجام صید آرام کردن و جعبه گذاری
				-شستشو پاکسازی و بسته بندی
				-یخ گذاری چیدمان و انتقال به بازار مصرف
				نگرش :
				-رعایت فاصله زمانی از مصرف دارو تا عرضه به بازار
				-
				ایمنی و بهداشت :
			-استفاده از چکمه،دستکش مناسب	
			توجهات زیست محیطی :	
			-دفن بهداشتی ضایعات	
			-	

برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	بالابر	موجود در بازار	۱ دستگاه	
۲	تشت	پلاستیکی در اندازه های مختلف	۱ عدد	
۳	سالن تکثیر	با تجهیزات	۱ سالن	
۴	انکوباتور	یوشینکوف	۱ دستگاه	
۵	حوضچه های نگه داری	فایبر کلاس	۴ حوضچه	
	ترازو	دیجیتال	۱ عدد	
	کیت کامل	سنجش کیفیت آب	۱ عدد	
	جعبه	تولید غذاهای زنده	۱۰ عدد	

توجه: - تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	گونه های ماهیان	خاویاری بومی دریای خزر	۱۵ عدد	
۲	انواع ماهیان خاویاری	موجود در بازار	۶ عدد	
۳	عصاره هیپوفیز	موجود در بازار	۱ بسته	
۴	محلول های پیش رس کننده	موجود در بازار	۴ لیتر	
۵	سرنگ	در اندازه های مختلف	۱۰ عدد	
۶	انواع مولدین رسیده	خاویاری	۱۰ کیسه	
۷	دستکش کار	موجود در بازار	۱۰ عدد	
۸	محلول	ضد عفونی کننده	۵ لیتر	
۹	انواع غذاهای ماهیان	موجود در بازار	۲ کیسه	
۱۰	ظروف	غذادهی	۱۰ عدد	
۱۱	انواع کود	شیشمایی و آلی	۲ کیسه	
۱۲	علف کش ها	موجود در بازار	۱۰ عدد	
۱۳	حبوبات و سبزیجات	جهت تغذیه	۱ کیسه	
۱۴	خاک برگ	موجود در بازار	۵ کیسه	
۱۵	تخم میگو	موجود در بازار	به تعداد لازم	

توجه: - مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چاقو	جراحی	۱۰ عدد	
۲	چکش	پلاستیکی	۱ عدد	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.